

Økonomiske konsekvenser af fremtidens vandområdeplan

Hvad koster det landbruget hvis
kvælstofreduktionen skal nås via virkemidler på
dyrkningsfladen?

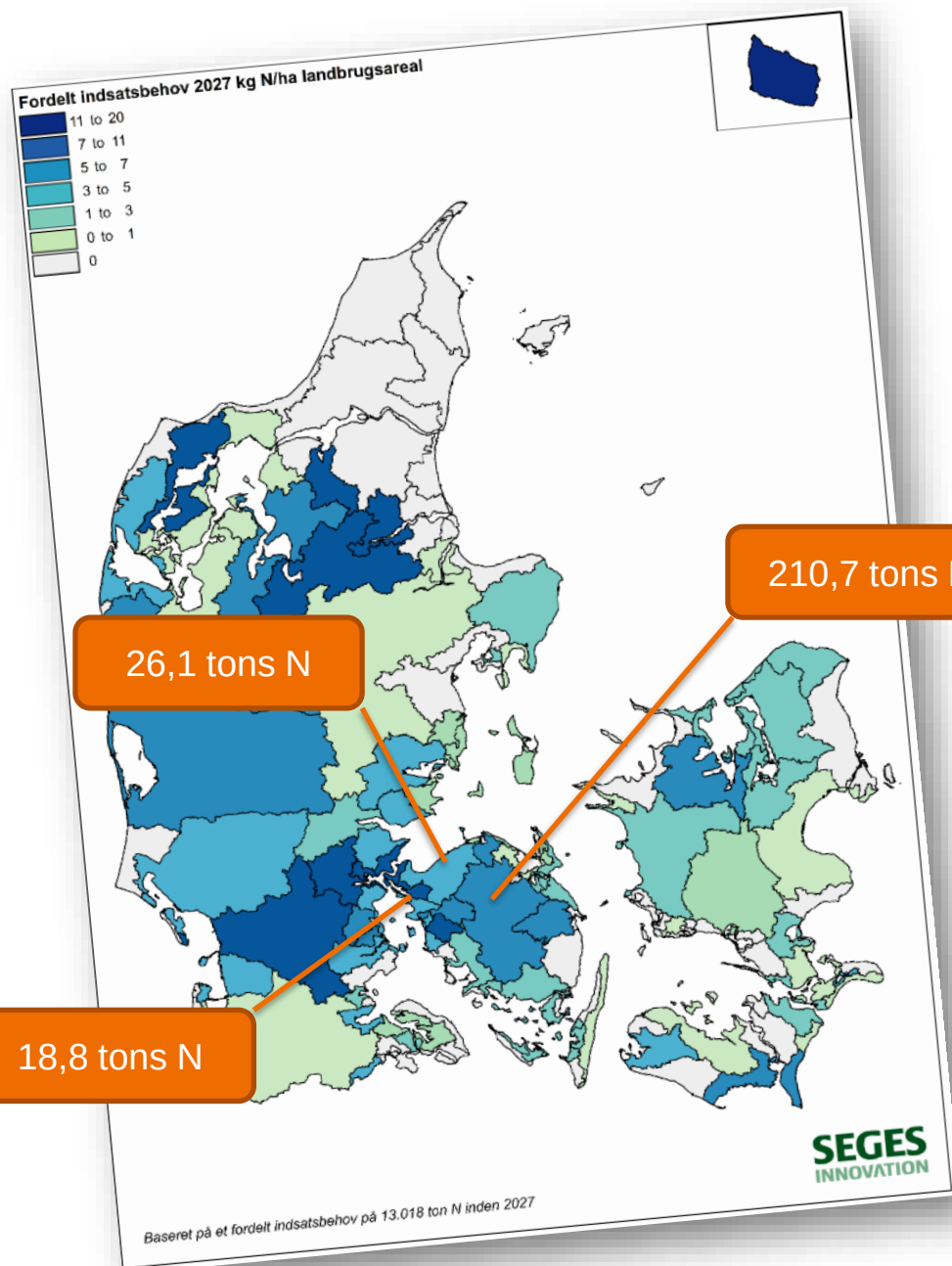
Jacob Krog, Virksomhedsøkonomi

Skejby d. 12. december 2022

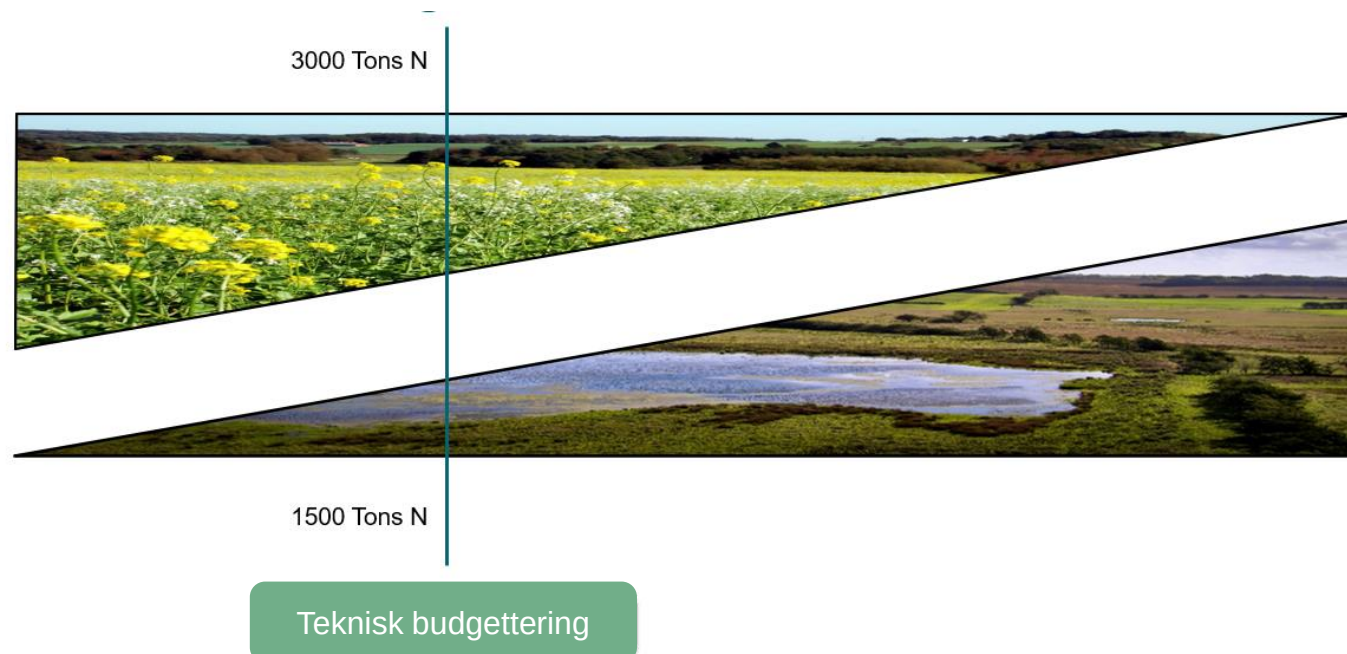

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

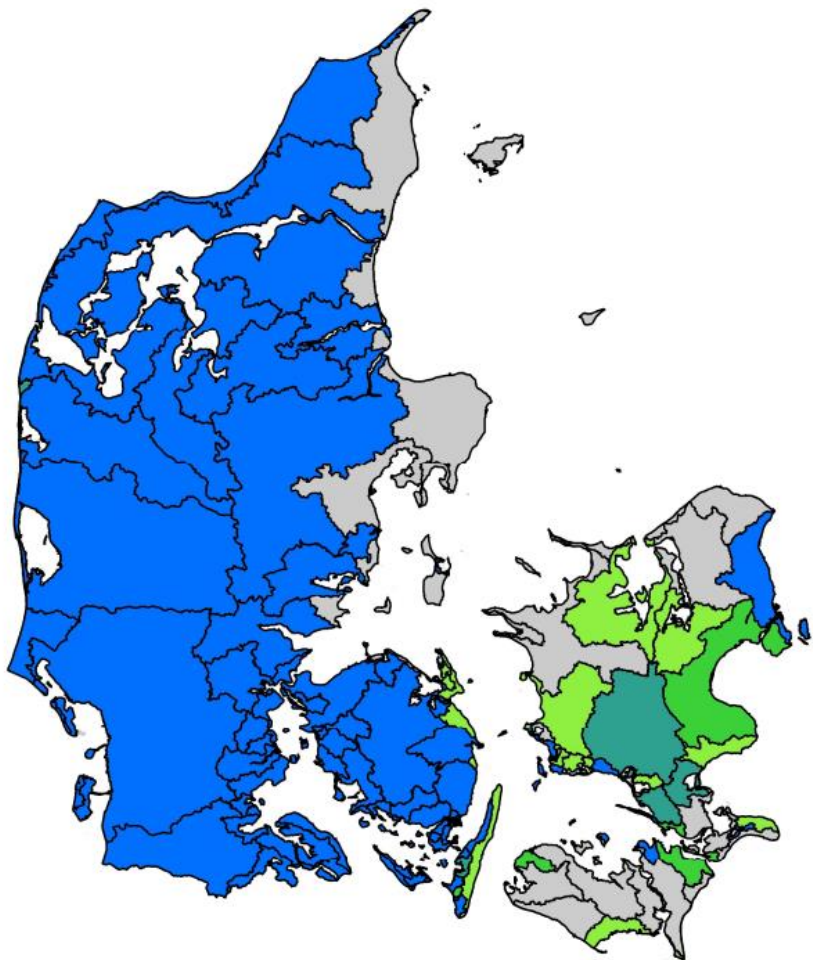

Yderligere kvælstofreduktion på 4500 tons N

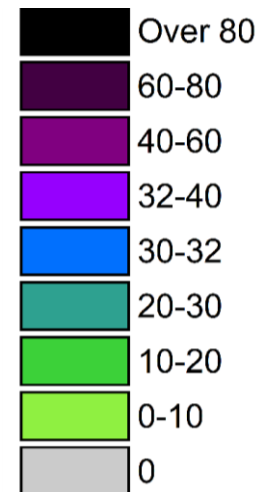
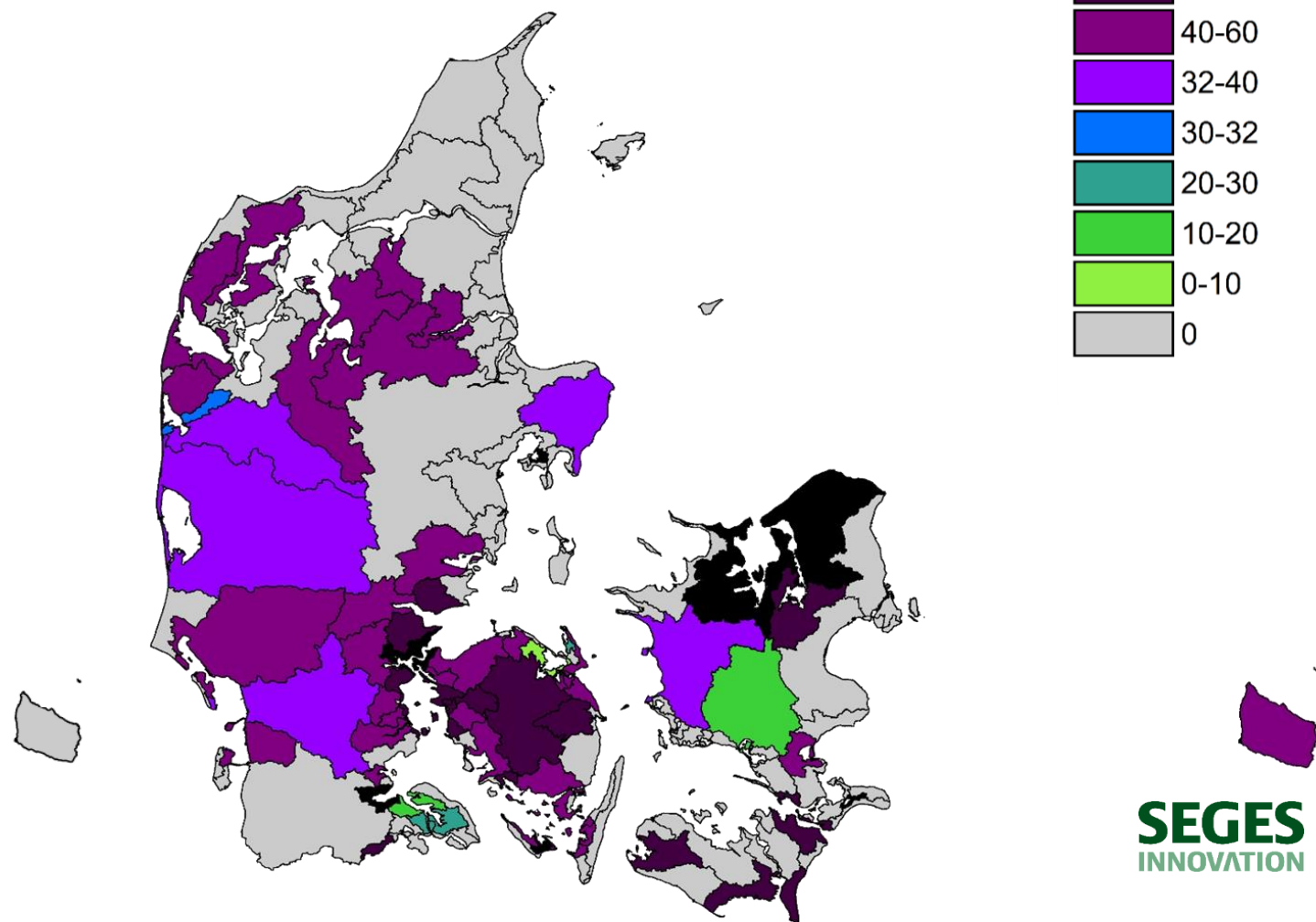
MÅLRETTET KVÆLSTOFREGULERING

Procent målrettede efterafgrøder 2022

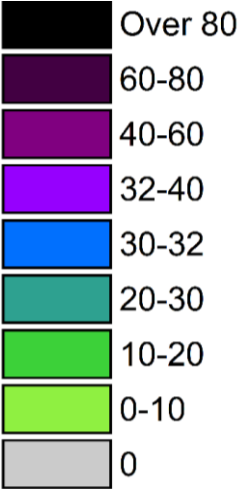
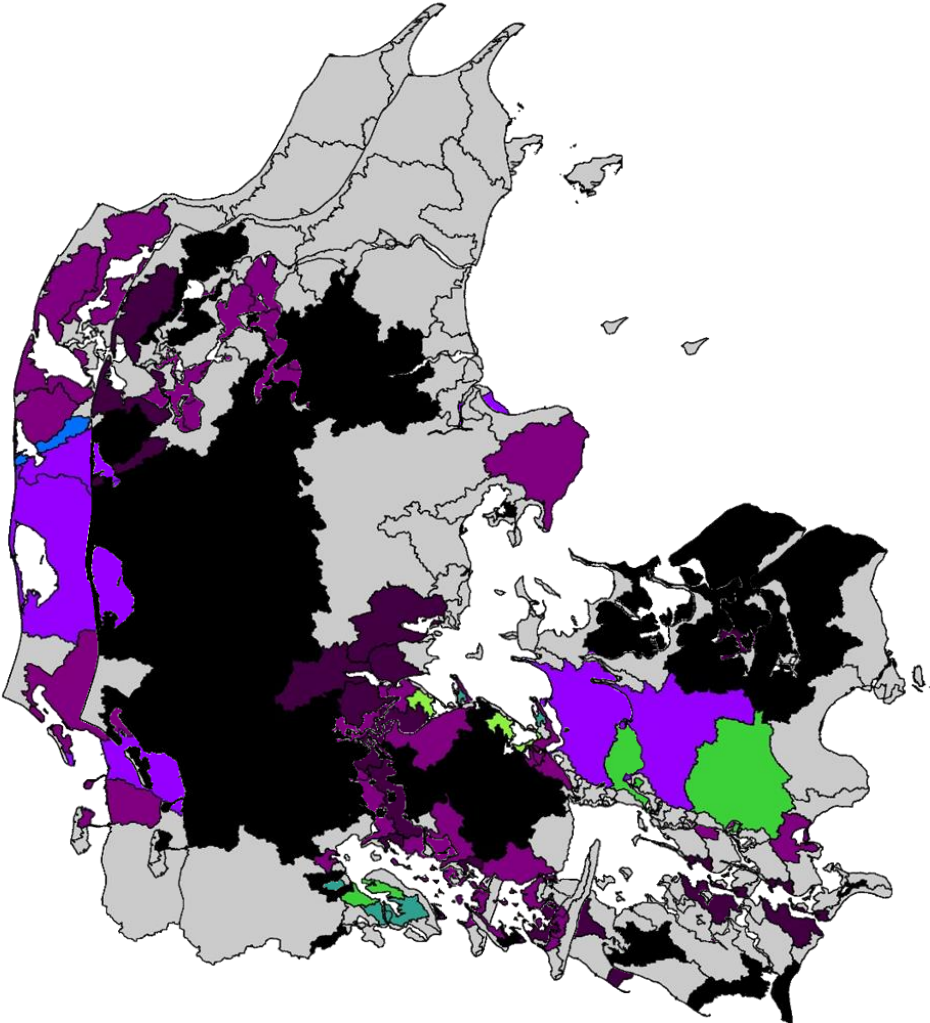
Omfordelt målrettet regulering senest i 2027

% målrettede efterafgrøder
(differentieret efterafgrødeeffekt 3.500 ton N)

MÅLRETTET KVÆLSTOFREGULERING

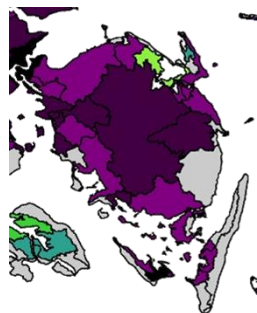
Samlet indsats 6.500 ton N i 2027
Omfordelt målrettet regulering senest i 2027
% målrettede efterafgrøder
(differentieret efter afgrødeeffekt)

MÅLRETTET KVÆLSTOFREGULERING

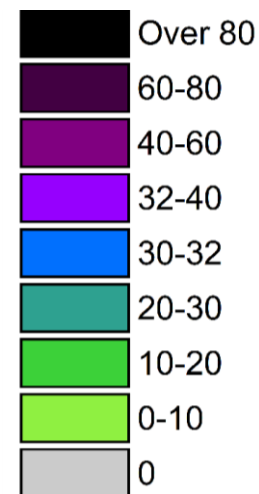
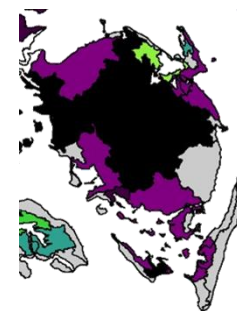
Omfordelt målrettet regulering senest i 2027

% målrettede efterafgrøder
(differentieret efterafgrødeeffekt 3.500 ton N)

Samlet indsats 6.500 ton N

% målrettede efterafgrøder
(differentieret efterafgrødeeffekt)

Virkemiddelvælgeren klarer beregningerne

- Specifik viden om afgrødevalg på hver eneste mark i 5 år
- Forslag til økonomisk optimeret løsning af nuværende og stigende indsatskrav
- Samme grundmodel som blev anvendt til konsekvensberegninger i 2021

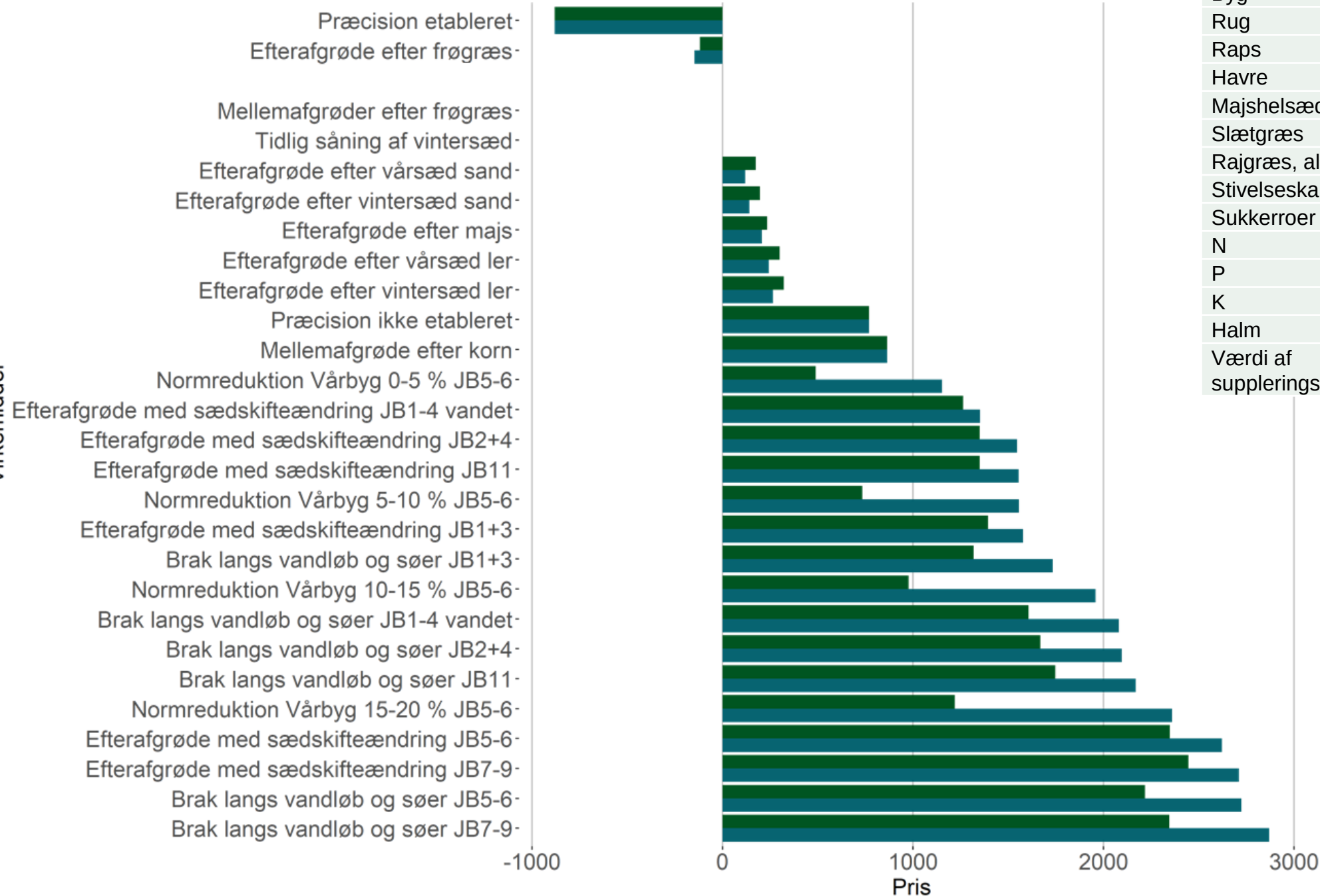
Beregning af potentiale for hvert virkemiddel

- Udgangspunkt i afgrødefølgen på hver enkelt mark fra år til år i perioden 2016 - 2021
- Eksempel:

Omkostning pr. ha efterafgrødekrav

Virkemiddel

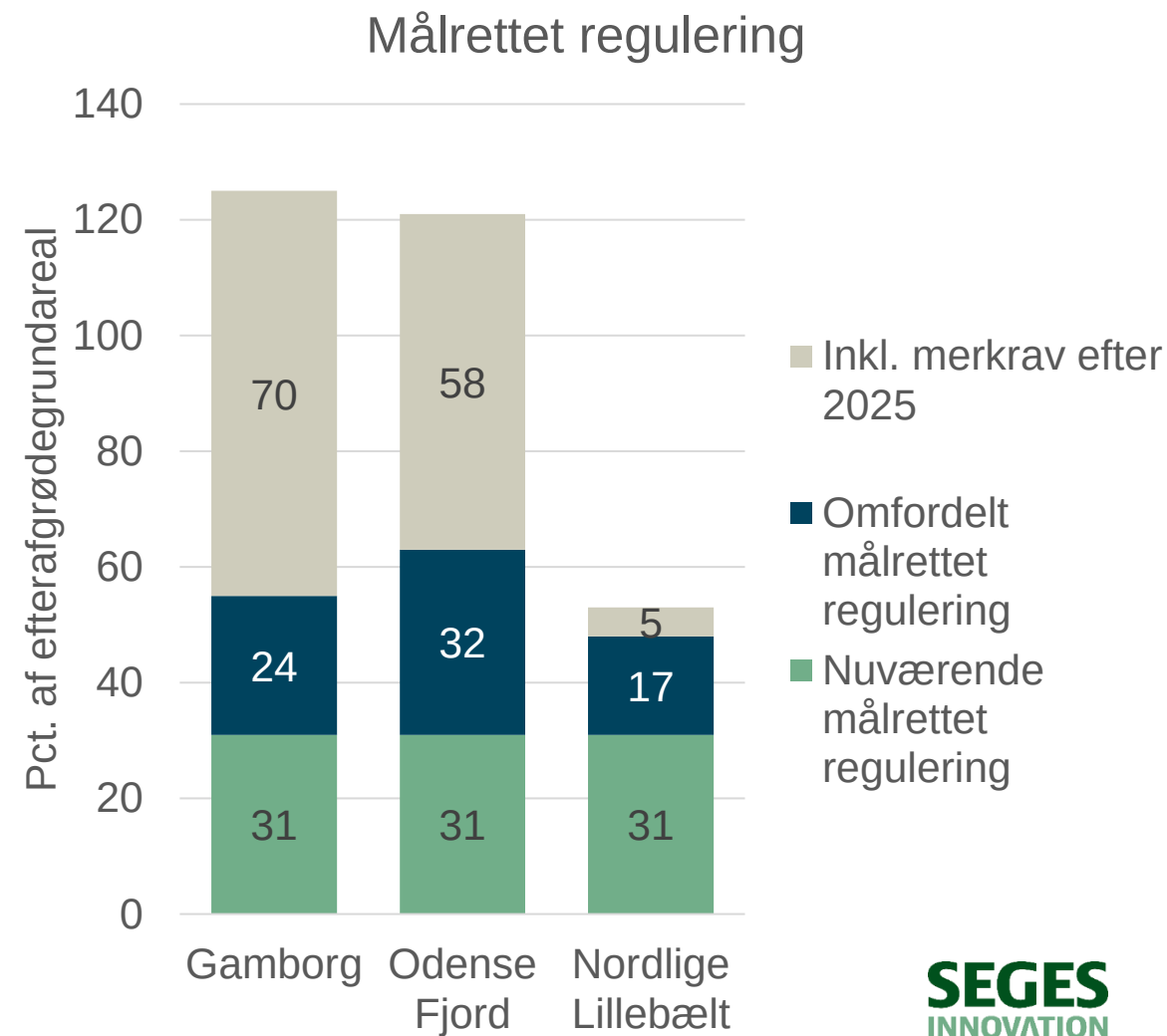

Hvede	130	kr. pr. hkg
Byg	125	kr. pr. hkg
Rug	115	kr. pr. hkg
Raps	310	kr. pr. hkg
Havre	115	kr. pr. hkg
Majshelsæd	107	øre pr. FEN
Slætgræs	128	øre pr. FEN
Rajgræs, alm.	900	kr. pr. hkg
Stivelseskartofler	65	kr. pr. hkg
Sukkerroer	22	kr. pr. hkg
N	7	kr. pr. kg N
P	14	kr. pr. kg P
K	6,5	kr. pr. kg K
Halm	0,55	kr. pr. kg
Værdi af suppleringsprotein	3,8	kr. pr. kg

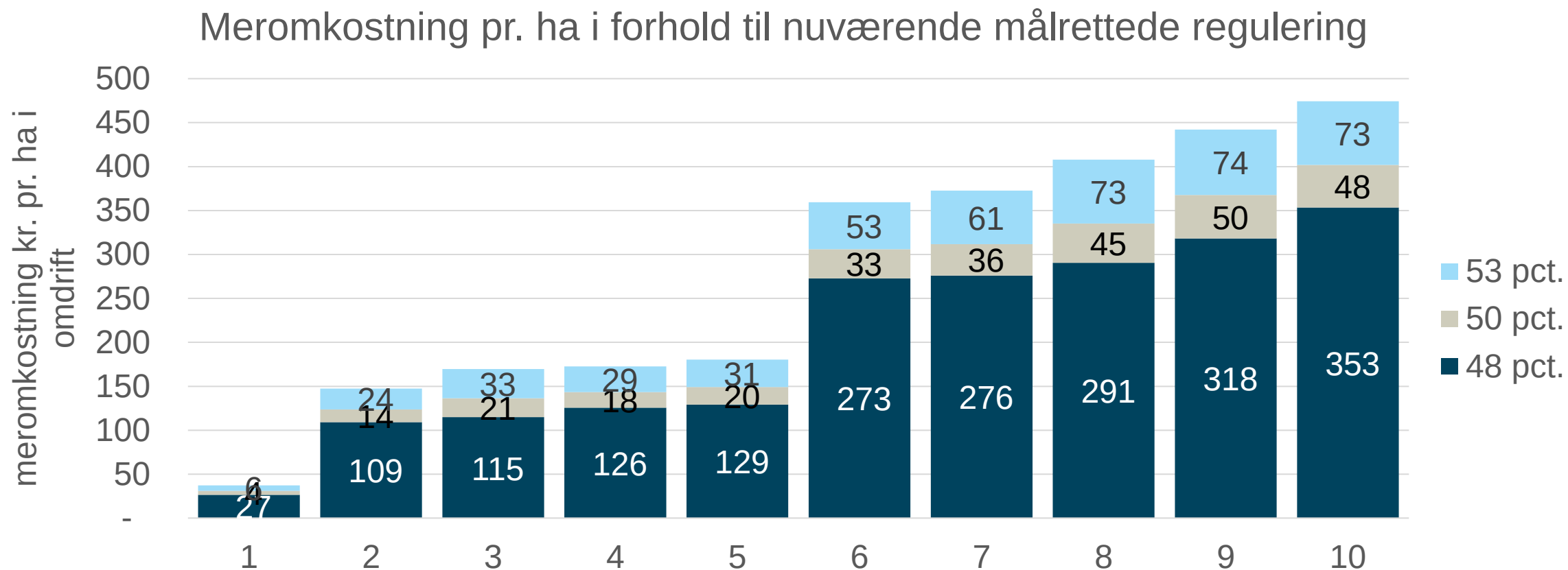
■ Pris over 80 kg N
■ Pris under 80 kg N

Øget målrettet regulering på dyrkningsfladen

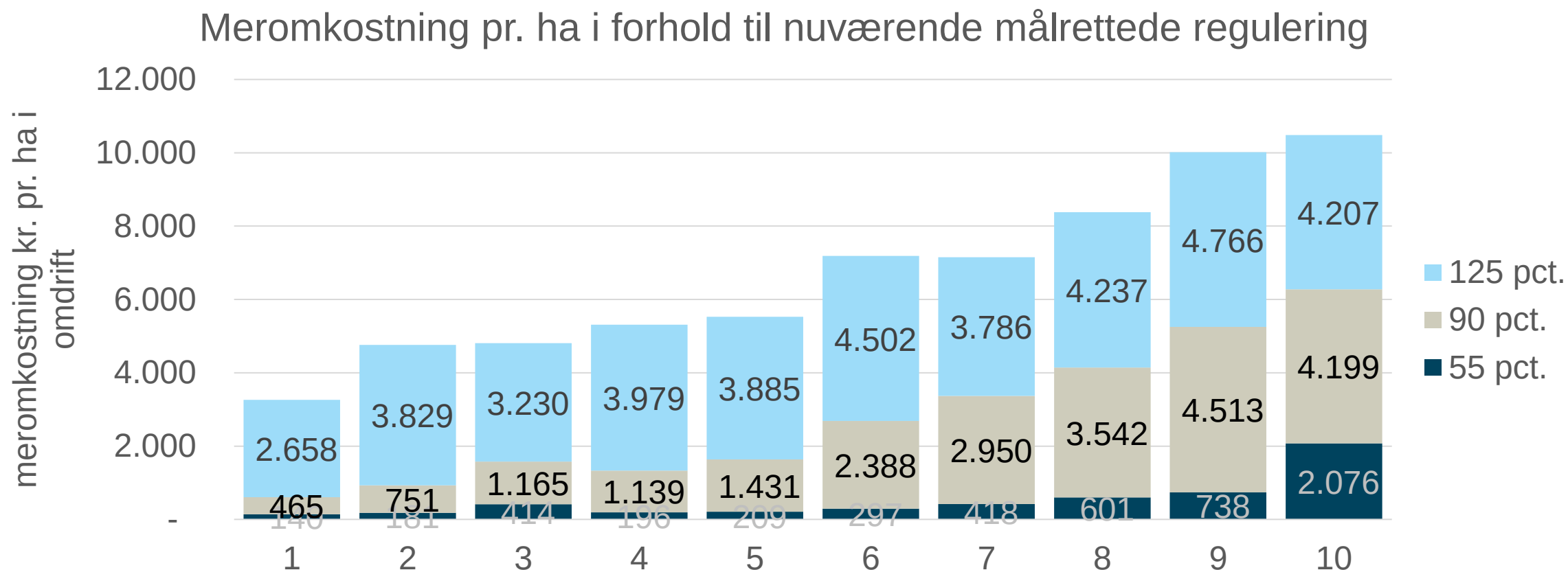
1. Ændret fordeling og differentieret effekt
 2. Hvis 3.000 tons ikke løses kollektivt
- Meromkostningen ved at gå fra 1 til 2 viser værdien af at lykkes med kollektive indsatser i hvert opland

10 udvalgte bedrifter med jord i oplandet til Nordlige Lillebælt

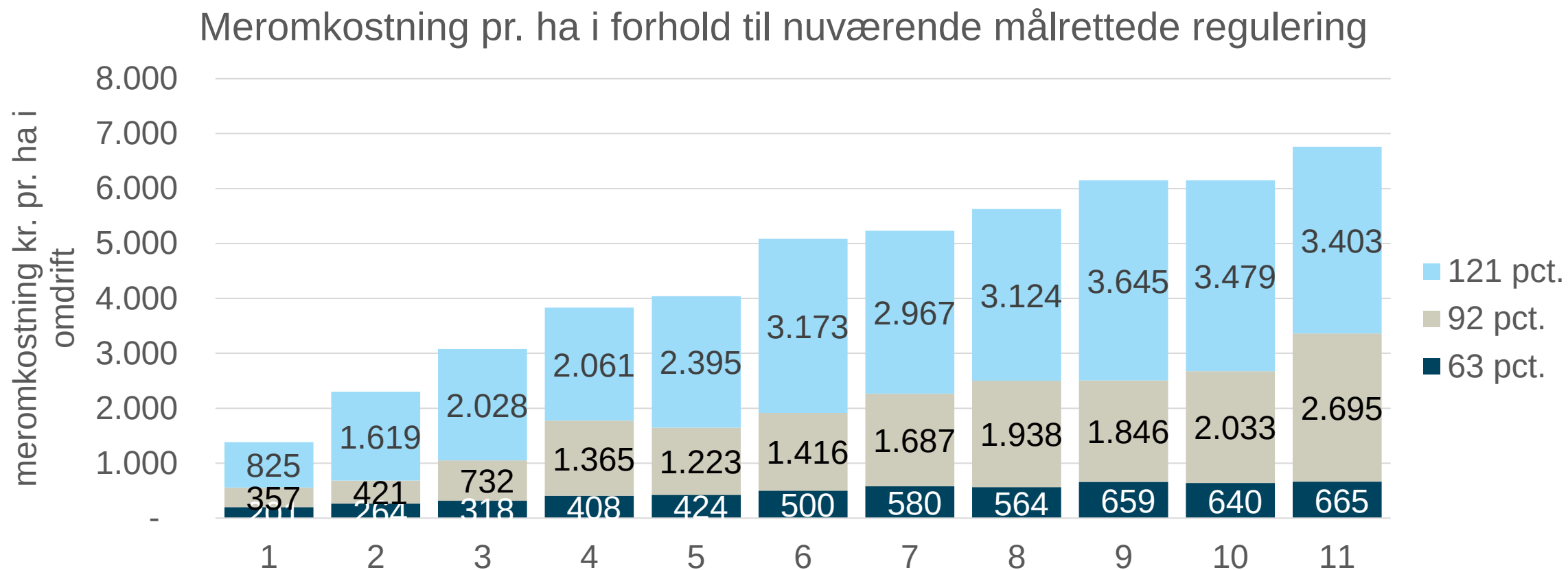

10 udvalgte bedrifter med jord i oplandet til Gemborg Fjord

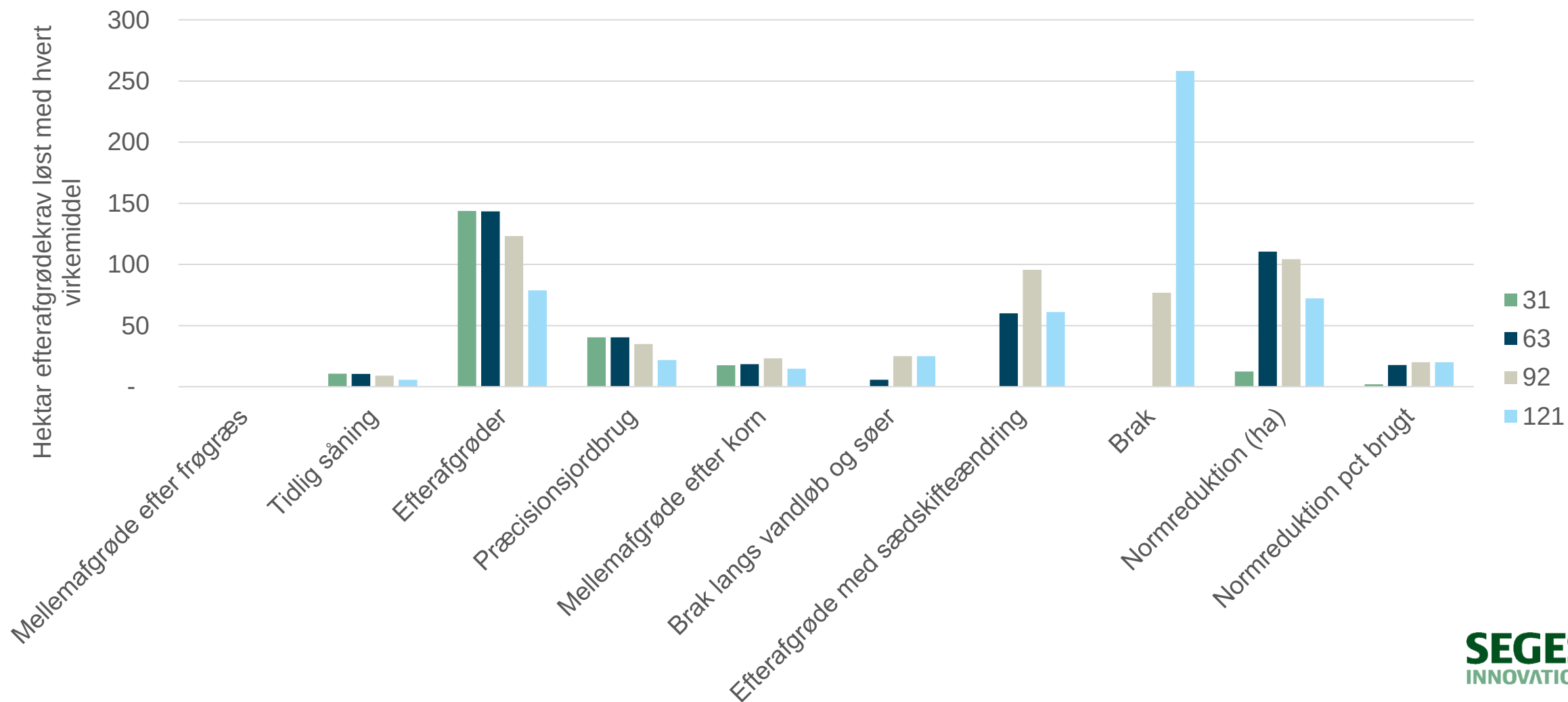
Ved at løse halvdelen af merkravet efter 2025 med kollektive virkemidler reduceres indsatskravet på dyrkningsfladen til 90 pct. målrettede efterafgrøder
Det er billigere, men stadig MEGET dyrt

10 udvalgte bedrifter med jord i oplandet til Odense Fjord

Fordeling af virkemidler ved øget målrettet regulering

Eksempel fra bedrift nr. 6 Odense (560 ha i omdrift)

**Succes med den kollektive indsats
er den billigste løsning for landbruget**

Vådområder og lavbundsprojekter

- Genetablering af naturlig hydrologi
- Skal udgøre 3-10 % af drænoplanet
- Fjerner 50-75 % N

Minivådområder

- Konstruerede/gravede vådområder
- Skal udgøre 1 % af drænoplanet
- Fjerner ca. 25 % N

Skovrejsning

- Klimaeffekt, biodiversitet, landskab
- N-effekt svarer til braklægning

Oplandskonsulenternes erfaring med minivådområder

Mange synes tilskudsordninger er bøvlede og ønsker ikke at høre om mere ☹️

Gode projekter 😊

Vandkik fra stuehus

Forbedret jagt

Udnyttelse af træls hjørne

Overskud på eget arbejde

Der er ønske om at etablere
1 ud af 10 mulige projekter

Dårlige projekter ☹️

Dårligere arrondering

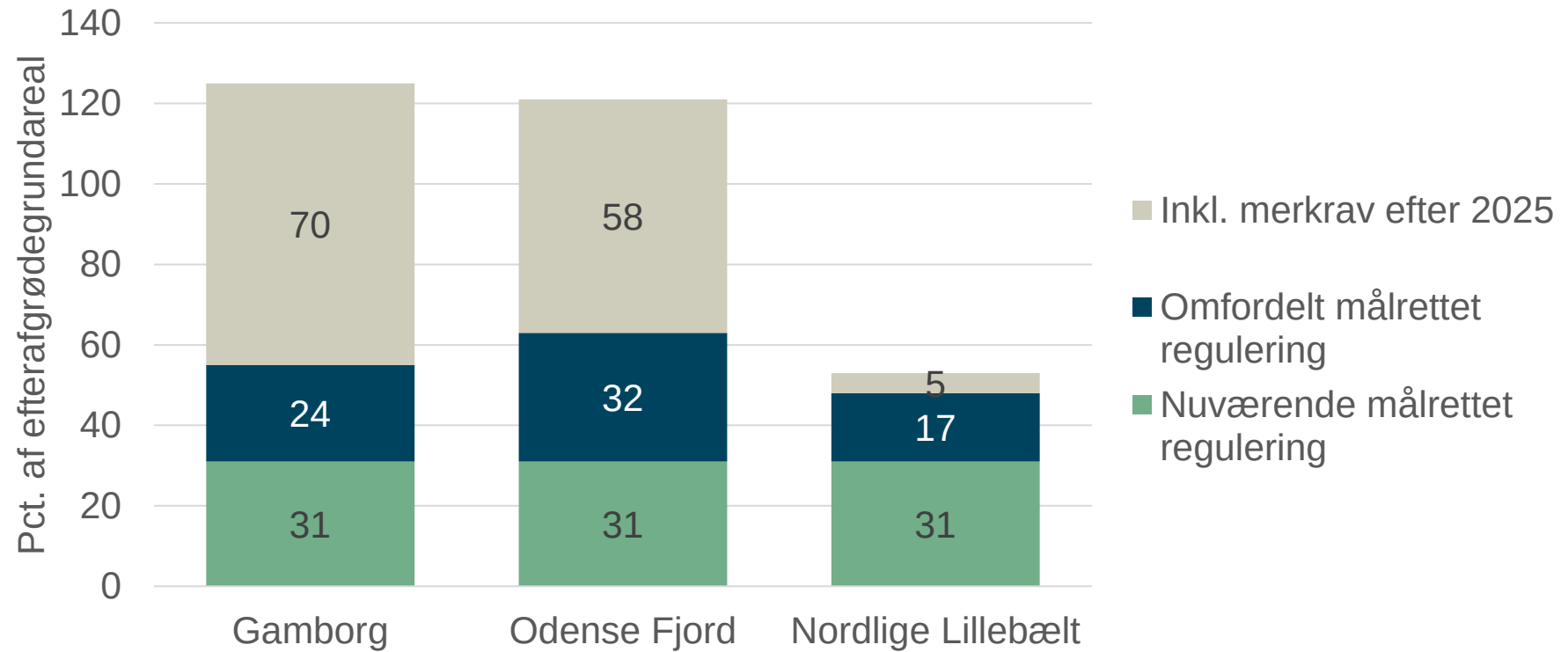
For lav arealkompensation

For dyrt entreprenørarbejde

Strøm og vedligehold til pumper

Forpagtede arealer

Målrettet regulering

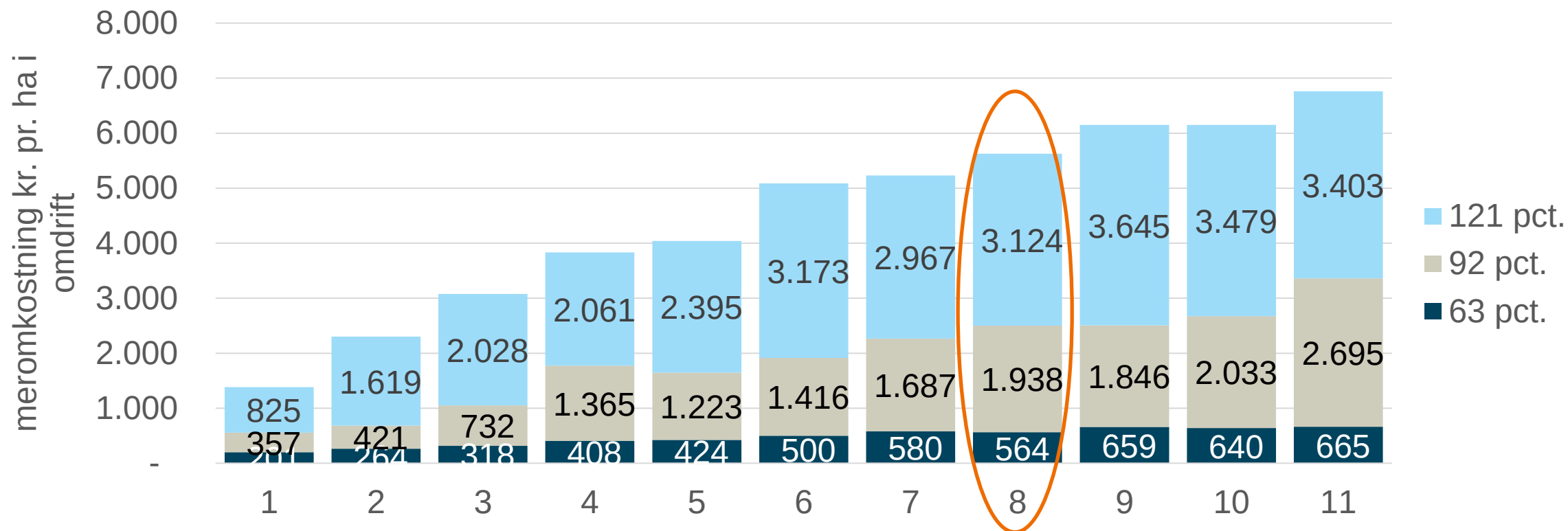

3.840 ha	56.310 ha	22.033 ha
18,8 tons N 30 ha MVO	210,7 tons N 400 ha MVO	26,1 tons N 40 ha MVO
4 ud af 5 dræn	3 ud af 4 dræn	Hvert 5. dræn

Hvordan slipper man billigst muligt?

Odense Fjord

Meromkostning pr. ha i forhold til nuværende målrettede regulering

560 ha = 2.834.000 kr. om året

Hvordan slipper man billigst muligt?

- Omkostninger ved målrettet regulering på 560 ha:
2.834.000 kr. om året
- Omkostninger til 4-5 ha minivådområder, der renser drænvand fra 4-500 ha:
 - Dårligere arrondering?
 - For lav arealkompensation?
 - For dyrt entreprenørarbejde?
 - Strøm og vedligehold til pumper?
 - Bøvl ved forpagtede arealer?

Hvordan kan man komme i mål med indsatsen?

- Rødsand og Bredningen (og 4 andre oplande)

Beslutning på fælles møde?

Hvilket effekt kan opnås med kollektive virkemidler
minivådområder
vådområde- og lavbundsprojekter

Økonomiske konsekvensberegninger

Beslutning om at gennemføre planen træffes
først når alle kan vurdere de samlede konsekvenser

Hvad kan du gøre for at slippe billigst muligt?

- Undersøg dine egne muligheder
 - Landmand.dk
 - Udsendte breve
 - Mød op til informationsmøder
- Snak om muligheder med dine naboer
- Tag fat på oplandskonsulenten
- Tag fat på din foreningsrepræsentant

**Succes med den kollektive indsats
er den billigste løsning for landbruget**